

De zonnige beeldvorming van de Eurobarometer

Drs. Maurice de Hond
Drs. Anton Theunissen

Augustus 2025

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	3
Inleiding.....	4
Deel 1: Nederland begin 2025	5
Opmerkelijke resultaten	5
De misrepresentaties in de Eurobarometer	6
Grote problemen met de non-response bias.	8
Vergelijking Peil.nl – Eurobarometer Nederland	10
Deel 2: Andere landen en eerder onderzoek	12
Opleidingsniveau.....	12
Links-rechts	13
Deel 3. Reactie Verian Brussel.....	14
Conclusie	14

De Eurobarometer tekent systematisch een te positief beeld van de EU

Drs. Maurice de Hond en drs. Anton Theunissen

Samenvatting

Het Eurobarometer-onderzoek, dat de publieke opinie in Europese landen over de EU meet, kampt met ernstige methodologische tekortkomingen, vooral in Nederland. De meest recente meting (winter 2025) rapporteert dat slechts 14% van de Nederlanders negatief is over de EU. Een vergelijkbare peiling door Peil.nl laat echter zien dat dit percentage in werkelijkheid 34% bedraagt. Dit verschil blijkt grotendeels te wijten aan systematische vertekeningen in de steekproef van Eurobarometer.

Uit analyse blijkt dat de steekproef van de Eurobarometer een sterke oververtegenwoordiging kent van hoger opgeleiden (60% heeft een bachelor of hoger, tegenover 37% volgens het CBS) en mensen die zichzelf politiek links positioneren (43% links, 25% rechts). Peil.nl en het Nationaal Kiezersonderzoek laten een tegengesteld beeld zien: meer mensen plaatsen zich rechts dan links. Omdat hoger opgeleiden en linkse kiezers gemiddeld positiever zijn over de EU, vertekent dit de uitkomsten aanzienlijk.

Daarnaast blijkt dat het onderzoek face-to-face is uitgevoerd, vaak via vooraf geselecteerde deelnemers. Dit heeft geleid tot een sterke non-response bias: mensen met een kritischere houding tegenover de EU zijn veel minder bereid deel te nemen aan een lang en intensief interview. Dit bevestigt het vermoeden dat vooral pro-EU-respondenten deelnemen aan het onderzoek.

Vergelijkingen tussen de uitkomsten van de Eurobarometer en die van Peil.nl op identieke vragen tonen grote verschillen: waar Eurobarometer bijvoorbeeld meldt dat 85% van de Nederlanders het EU-lidmaatschap als voordelig ervaart, is dat volgens Peil.nl slechts 63%. Dit patroon herhaalt zich bij andere vragen over het Europees Parlement en het algemene beeld van de EU.

Dezelfde vertekeningen zijn ook zichtbaar in eerdere Eurobarometer-onderzoeken én in andere landen, met name Zweden en Finland. Ook daar is sprake van een overschatting van hoogopgeleiden en linkse kiezers. De vertekening lijkt structureel te zijn: in Nederland laat Eurobarometer sinds 2016 al een twee keer zo grote groep linkse dan rechtse kiezers zien, terwijl verkiezingsuitslagen dit niet ondersteunen.

De onderzoeksorganisatie Verian erkent deze verschillen niet en benadrukt vooral de consistentie van de onderzoeksopzet. Hierdoor blijven onjuiste beeldvorming en onbetrouwbare landenscores bestaan, terwijl deze cijfers wel invloed kunnen hebben op beleidsvorming en publieke opinie.

Inleiding

De Eurobarometer is het standaardprogramma van publieke opiniepeilingen van de EU. Het wordt sinds 1974 twee keer per jaar uitgevoerd door de Europese Commissie. Middels deze serie opinieonderzoeken wil het Europees Parlement inzicht krijgen in hoe Europeanen denken over belangrijke thema's, waaronder ook de Europese Unie en haar beleid.

Op 25 maart jl. werden de nieuwste resultaten van de Eurobarometer gepresenteerd (winterversie 103). [Dit is het persbericht](#) hierover.

Het onderzoek, dat in februari 2025 werd gehouden, is in de 27 landen van de EU uitgevoerd plus nog 3 andere landen. Per land is een steekproef van ongeveer 1000 mensen ondervraagd van 15 jaar en ouder. Het is uitgevoerd door Verian (het voormalige Kantar).

Eén van de resultaten van dat onderzoek was dat 66% van alle burgers wil dat de EU een grotere rol speelt bij de bescherming tegen wereldwijde crises en veiligheidsrisico's. In het persbericht staat ook dat op nationaal niveau de resultaten variëren voor een grotere rol van de EU van 87% in Zweden tot 47% in Roemenië en 44% in Polen. In Nederland ligt dit percentage op 84%.

De rapporten van de Eurobarometer zijn te vinden op een eigen website. [Dit is het betreffende rapport](#). Bij vergelijking van de resultaten met de Nederlandse situatie kwamen opvallende verschillen naar voren.

Deel 1: Nederland begin 2025

Opmerkelijke resultaten

Bij het aandachtig bestuderen van de Nederlandse onderzoeksresultaten blijkt o.a. dat 14% van de Nederlanders een negatief antwoord geeft op de vraag “Welk beeld roept de EU in het algemeen bij u op?” 3% heeft “zeer negatief” geantwoord en 11% “negatief”.

Deze 14% negatief lijkt zich moeilijk te verhouden tot de Nederlandse politieke verhoudingen. Bij de laatste Tweede Kamerverkiezingen behaalden PVV+BBB+FVD+JA21 ongeveer een derde deel van de stemmen. Als we stellen dat er onder de rest van de kiezers niemand negatief is over de Europese Unie, dan zou -om dat landelijk cijfer van 14% te halen- minder dan de helft van de kiezers van deze 4 partijen een (tamelijk) negatief antwoord moeten geven. Dat is niet in lijn met de uitkomsten van onderzoeken waar de EU een rol bij speelt.

Om dan ook een goed beeld te krijgen is via Peil.nl begin april deze identieke vraag gesteld en dan zien we bij deze vier partijen de volgende cijfers:

Partij	Tamelijk negatief	Negatief	Totaal negatief
PVV	36%	46%	82%
BBB	37%	38%	75%
FvD	9%	88%	97%
JA21	51%	22%	73%
Totaal	35%	47%	82%

Dus van deze groep kiezers is 82% negatief over de EU. En omdat zij ongeveer een derde van de kiezers omvat, betekent dit dat ruim een kwart van de Nederlandse kiezers negatief is in plaats van de gemeten 14%.

Het is ook niet zo dat bij alle andere partijen die negatieve score 0% is. Bij de kiezers van GroenLinks/PvdA, D66, CDA en Volt is dat negatieve percentage onder de 5%. Maar bij de kiezers van VVD en SP is die score duidelijk hoger. Bij de VVD is 15% tamelijk negatief en 5% negatief.

In ons onderzoek geeft 34% van alle ondervraagden in Nederland een negatief oordeel over de EU.

Dit is een enorm verschil met de gerapporteerde cijfers van de Eurobarometer, die 14% aangeeft.

We zijn ons gaan verdiepen in de uitvoering van het onderzoek van de Eurobarometer en we kwamen tot onthutsende bevindingen, die laten zien hoe dit grote verschil tot stand kon komen.

De misrepresentaties in de Eurobarometer

Bij ieder steekproefonderzoek worden maximale inspanningen verricht om de samenstelling van de steekproef zo gelijk mogelijk te maken met die van de bevolking. Dat is ook bij dit onderzoek gebeurd en er wordt uitgebreid verantwoording afgelegd in de rapportage.

Op de punten “geslacht”, “leeftijdsverdeling”, “verdeling over het land/regio’s” en “mate van stedelijkheid” is gezorgd voor die representativiteit, wat blijkt uit de gepubliceerde data.

Maar als er gekeken wordt naar twee andere kenmerken, waar **niet op gewogen is**, dan blijken er zeer forse verschillen te zijn met de bekende landelijke cijfers in Nederland. Verschillen met een grote impact op de resultaten van het onderzoek!

Het betreft het aandeel respondenten uit het onderzoek dat zichzelf als “links” kwalificeert en het opleidingsniveau van de respondenten.

In het onderzoek van de Eurobarometer winter 2025 plaatst 43% van de onderzochte Nederlanders zich links van het midden en 25% rechts. Maar bij het onderzoek van Peil.nl plaatst duidelijk meer mensen zich rechts van het midden dan links van het midden.

Mogelijk nog opvallender is het opleidingsniveau van de respondenten in het Nederlandse onderzoeksdeel van de Eurobarometer. Uit het rapport blijkt dat maar liefst 60% van de ondervraagden in dit onderzoek een opleiding heeft gehad op HBO of Universiteitsniveau. Letterlijk staat er op het niveau van “Bachelor”. “Master” of “Doctor”. **Maar volgens het CBS is dit cijfer geen 60% maar 37%!**

Uit het Peil-onderzoek blijkt dat de kiezers die zichzelf links of uiterst links plaatsen, voor 9% negatief over de EU zijn, terwijl de kiezers die zich rechts of uiterst rechts plaatsen zijn, voor 72% negatief over de EU denken.

Het zal duidelijk zijn dat de Nederlandse steekproef in de Eurobarometer een sterke overschatting oplevert van de linkse kiezers, wat een forse impact heeft op de uitslagen.

De hoger opgeleide kiezers in Nederland zijn ook duidelijk positiever over de EU dan de lager opgeleide. Dus ook het veel te hoge opleidingsniveau in de Nederlandse steekproef zorgt voor een fors positiever oordeel van de EU.

Wij legden dit voor aan het onderzoeksteam van Verian in Brussel, waarop de reactie was dat het onderzoek van Peil.nl misschien niet representatief voor Nederland zou zijn. De cijfers van Peil.nl zijn echter, zeker qua opleidingsniveau, in lijn met die van het CBS.

Maar er is een andere belangrijke bron die laat zien hoe groot de problemen zijn voor de steekproef van de Eurobarometer in Nederland.

Nationaal Kiezersonderzoek TK2023

In november 2023 werden de Tweede Kamerverkiezingen in Nederland gehouden. Bij het Nationale Kiezersonderzoek dat uitgevoerd is door Nederlandse Universiteiten is ook het opleidingsniveau gemeten en de links-rechts schaal. En ook bij vergelijking met die cijfers is goed te zien hoezeer de steekproef van de Eurobarometer in Nederland afwijkt van de Nederlandse populatie.

Hieronder worden die cijfers vergeleken met de Eurobarometer van het najaar 2023 (nummer 100).

Hoogste opleiding	Nationaal Kiezersonderzoek 2023	Eurobarometer herfst 2023
Doctoraal	1%	2%
Masters	11%	25%
Bachelor	24%	27%
Totaal	36%	54%

Dus eind 2023 liet het Nationaal Kiezersonderzoek een score van 36% zien bij bachelors of hoger, terwijl de Eurobarometer 54% liet zien.

Nog sterker waren de problemen van de Eurobarometer te zien bij de links-rechts schaal.

Rechts links-schaal (excl. Geen antwoord)	Nationaal Kiezersonderzoek 2023	Eurobarometer herfst 2023
Vier buitenste scores links	27%	43%
Vier buitenste scores rechts	38%	24%

Terwijl het Nationaal Kiezersonderzoek in Nederland, evenals Peil.nl liet zien dat er in Nederland duidelijk meer kiezers zijn die zich rechts van het midden plaatsen dan links van het midden zien we bij de Eurobarometer een zware oververtegenwoordiging van linkse kiezers (maar liefst 43% links en 24% rechts). Terwijl het Nationaal Kiezersonderzoek juist meer rechtse kiezers dan linkse kiezers laat zien (evenals Peil.nl)

En de problemen zijn nog ernstiger dan uit deze cijfers blijkt. Want de oorzaak van dit enorme verschil bij deze twee variabelen (links-rechts-schaal en opleidingsniveau) heeft een nog grotere impact op de resultaten dan op het eerste gezicht lijkt.

Grote problemen met de non-response bias.

Uit de verslaggeving van de Eurobarometer blijkt dat het onderzoek face-to-face is uitgevoerd en – mede gezien de lange vragenlijst- heeft het gemiddeld in Nederland drie kwartier geduurd.

De aanpak van het onderzoeksbureau Verian in Nederland was dat men eerst via het eigen panel afspraken probeerde te maken voor het face-to-face onderzoek dat vervolgens hetzij bij de mensen thuis of via digitale methodes (face-to-face met video op afstand) werd uitgevoerd.

Bij onderzoeken loopt men altijd gevaar van selectieve non-response. Dat houdt in dat de medewerking van respondenten afhangt van het onderwerp waarover men wordt ondervraagd.

Stel dat er een onderzoek wordt gehouden naar de beleving van voetbal en iemand wordt benaderd of hij daar face-to-face een gesprek van een half uur wil voeren dan is het niet moeilijk om te begrijpen dat degenen, die meedoen aan het onderzoek een stuk enthousiaster zijn over voetbal dan degenen die niet enthousiast zijn over voetbal en daarom niet meewerken.

En dan kan men na afloop niet zeggen dat de steekproef representatief was op de factoren geslacht, leeftijd en regio en dat 80% van de Nederlanders (heel) positief zijn over de voetbalsport. Het zou best zo kunnen zijn dat onder degenen die positief zijn over voetbal 50% van de benaderden meegedaan hebben aan het onderzoek. En van degenen die negatief zijn over voetbal maar 10% bereid was om een half uur face-to-face over voetbal te spreken. In werkelijkheid zou het dan kunnen zijn dat van alle Nederlanders minder dan 50% positief is over de voetbalsport, terwijl uit het onderzoek 80% komt!

Dat dit bij de Eurobarometer is gebeurd is niet allen niet denkbeeldig, maar is 100% zeker en eenvoudig te bewijzen. De uiteindelijke groep die meegedaan heeft aan dit onderzoek in Nederland is veel linkser dan de gemiddelde Nederlander en beduidend hoger opgeleid. Want linkse en hoogopgeleide Nederlanders zijn duidelijk positiever over de EU dan rechtse Nederlanders en degenen met een lagere opleiding.

Dat is al te zien in de onderzoeksresultaten van de Eurobarometer zelf. Maar is vanuit de cijfers Peil.nl helemaal goed te zien.

Percentage negatief over de EU in Peil.nl

- Ondervraagden die links en uiterst links zijn: 9% negatief over de EU
- Ondervraagden die rechts en uiterst rechts zijn: 72% negatief over de EU
- Opleiding HBO/Bachelor of hoger: 24% negatief over de EU
- Opleiding LO/VMBO/: 55% negatief over de EU

Bij de Eurobarometer zien we ook wel verschillen tussen die twee groepen, maar niet zo sterk als bij Peil.nl!!

Percentage negatief over de EU in Eurobarometer¹ (en Peil.nl)

- Links en uiterst links: 4% (Peil.nl 9%)
- Rechts en uiterst rechts: 32% (Peil.nl 72%)
- Hoogste opleiding: 10% (Peil.nl 24%)
- Laagste opleiding: 19% (Peil.nl 55% negatief over de EU).

De verschillen tussen Peil.nl en de Nederlanders in de Eurobarometer kunnen slechts in heel beperkte mate toegeschreven worden aan een verschil in definitie van het opleidingsniveau.

Dat er ook binnen de groepen zo een groot verschil is (rechts en uiterst rechts bij Peil.nl 72% negatief en bij Eurobarometer 32%) kan verklaard worden door het feit dat de rechtse kiezers die aan de Eurobarometer hebben meegedaan ook niet een representatieve groep rechtse kiezers is, maar dat rechtse kiezers die positief stonden t.o.v. Europa (veel) vaker hebben ingestemd om aan het onderzoek deel te nemen.

Want als de non-response bias in de hele onderzoekspopulatie al gezorgd heeft voor een sterke oververtegenwoordiging van de linkse en hoog opgeleide kiezers dan heeft die ook gezorgd voor iets vergelijkbaars binnen de subgroepen zelf.

De impact hiervan op de Nederlandse uitslagen van de Eurobarometer zijn enorm. En dus zeggen de uitslagen van de Nederlandse steekproef in de Eurobarometer 103 (winter 2025) niets over wat de Nederlandse bevolking echt over Europa vindt.

Eerst zullen we ingaan op de uitslagen van Peil.nl met de identieke vragen uit de Eurobarometer. Daarna ga ik in op de vroegere cijfers van Nederland (sneak preview: daar was hetzelfde probleem) en de cijfers van andere landen (sneak preview: ook daar zijn, in ieder geval bij een deel van de landen, vergelijkbare problemen.)

¹ Gebaseerd op gegevens uit Eurobarometer 101 uit 2024, aangezien het volledige gegevensbestand voor de enquête van winter 2025 nog niet beschikbaar is.

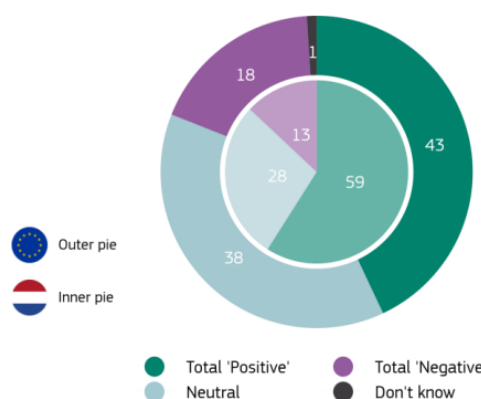
Vergelijking Peil.nl – Eurobarometer Nederland

Een aantal vragen uit de Eurobarometer van begin dit jaar is herhaald via Peil.nl. Daarbij is bij de representativiteit wel rekening gehouden met het opleidingsniveau en de verdeling links-rechts.

En zal er geen of slechts een kleine non-response bias zijn geweest. Als die er was, dan was deze niet direct gerelateerd aan het onderzoeksonderwerp. Want de vragen zijn gesteld te midden van een scala van politieke en niet-politieke onderwerpen.

Dit zijn de uitkomsten.

D78. In general, does the EU conjure up for you a very positive, fairly positive, neutral, fairly negative or very negative image? (%)



Groen: Positief – Blauwgrijs: Neutraal – Paars: Negatief

Q1: Welk beeld roept de Europese Unie (EU) in het algemeen bij u op?

	Eurobarometer	Peil.nl	Absoluut verschil (procentpunt)	Relatief verschil (percentueel)
Positief	63%	47%	-16%	-25%
Neutraal	23%	19%	-4%	-17%
Negatief	14%	34%	20%	143%
Totaal	100%	100%		

Q2: Als u alles in beschouwing neemt vindt u dat Nederland voordeel heeft getrokken door lid te zijn van de EU?

	Eurobarometer	Peil.nl	Absoluut verschil (procentpunt)	Relatief verschil (percentueel)
Wel voordeel	85%	63%	-22%	-26%
Geen voordeel	13%	30%	17%	131%
Weet ik niet	2%	7%	5%	250%
Totaal	100%	100%		

Q3. Zou u persoonlijk graag zien dat het Europees Parlement een belangrijkere of minder belangrijke rol speelt?

	Eurobarometer	Peil.nl	Absoluut verschil (procentpunt)	Relatief verschil (percentueel)
Belangrijker	66%	39%	-27%	-41%
Minder belangrijk	27%	42%	15%	56%
Geen verandering	7%	19%	12%	171%

Q 4. Alles welbeschouwd denkt u dat Nederland wel of geen voordelen heeft uit het lidmaatschap van de EU?

	Eurobarometer	Peil.nl	Absoluut verschil (procentpunt)	Relatief verschil (percentueel)
Wel	85%	68%	-17%	-20%
Niet	13%	25%	12%	92%
Weet niet	2%	7%	5%	250%

Bij ieder van deze 4 vragen is duidelijk te zien hoe groot het effect bij de Eurobarometer is van het feit dat de ruim 1000 personen die in Nederland bij de Eurobarometer hebben meegedaan duidelijk positiever zijn over de EU dan als er wel een goede steekproef getrokken was.

De uitslag van het Nederlandse deel van het Eurobarometer onderzoek geeft dus een sterk vertekend beeld van wat de Nederlandse bevolking van de EU vindt.

En dat is te wijten aan het feit dat er bij het face-to-face onderzoek degenen die negatief tegenover Europa staan beduidend minder aan het face-to-face onderzoek van drie kwartier meewerken.

Deel 2: Andere landen en eerder onderzoek

De vraag is in welke mate bij het onderzoek van begin 2025 in de andere landen iets vergelijkbaars aan de hand is als in Nederland.

Opleidingsniveau

Allereerst hebben we de officiële cijfers over de opleidingen in de 27 onderzochte landen vergeleken met die uit het onderzoek. We namen het kenmerk “hoogste opleidingsniveau” en dan wel het percentage “Bachelor of hoger”

Bij 24 landen zien we cijfers in het onderzoek t.a.v. dit kenmerk die lijken op de bekende cijfers. Bij 3 landen zien we grote verschillen:

- Nederland: officiële cijfer: 36% vs onderzoekcijfer: 60%
- Zweden: officiële cijfer: 27% vs onderzoekcijfer: 41%
- Finland: officiële cijfer: 27% vs onderzoekcijfer: 43%

Als we dieper willen ingaan op de technische uitvoering van dit onderzoek en dan met name in die landen is het van belang te weten dat deze reportage nog niet gepubliceerd is. Het technisch [verslag van het onderzoek van oktober 2024](#) is er wel.

In relatie tot de bevinding van de grote verschillen t.a.v. het opleidingsniveau is van belang dat in het rapport uit eind 2024 staat vermeld dat in deze drie landen (en nog 4 andere) het onderzoek -ook- via CAVI werd uitgevoerd, d.w.z. via video-verbindingen (video calls). Welk deel van alle gesprekken is echter niet duidelijk (en betreft niet het onderzoek van begin 2025).

In de onderzoeksverantwoording van het onderzoek van oktober 2024 staat voor Nederland en Zweden:

“De voorselectie van respondenten in Nederland en Zweden wordt centraal georganiseerd.

Binnen elk willekeurig geselecteerd steekproefpunt wordt een steekproef van huishoudens willekeurig getrokken uit het steekproefkader. De respondenten worden vervolgens telefonisch benaderd vanuit het CATI-centrum (telefonisch interviewcentrum). Lijsten met vooraf benaderde respondenten worden vervolgens aan de interviewers verstrekt. De interviewers nemen daarna contact op met de respondenten om een afspraak te maken voor het interview.

De responsecijfers van Zweden en Nederland zijn – hierdoor – met 82% een stuk hoger dan in de andere landen. Bij die responsecijfers worden blijkbaar de mensen genomen die daadwerkelijk mee hebben gewerkt aan het onderzoek, uit de groep die vooraf wel toestemming had gegeven. Een respons van 82% betekent dan dat 18% van die groep het interview toch niet is aangegaan of niet heeft afgerond.

Uit de cijfers van het onderzoek eind 2024 blijkt dat in Zweden (55 minuten) en Nederland (43) en Finland (48) relatief veel tijd nam: het gemiddelde over Europa was 37 minuten.

Opmerkelijk is ook dat het aandeel Linkse kiezers (van de verdeling links-midden-rechts) bij Zweden de meeste linkse kiezers heeft (50% links en 25% rechts) en daarna komt Nederland met 41% links en 30% rechts. In de meeste landen is het aandeel links tussen de 15% en 30% (België bij voorbeeld 28%, Frankrijk 26% en Duitsland 25%).

Als je echter in Zweden kijkt naar de politieke peiling van februari 2025 Novus-väljarbarometer (februari 2025) dan blijken de linkse partijen op ruim 50% te staan en de rechtse partijen op ruim 45% (en dus niet de 25% van de Eurobarometer).

In de 27 landen van de EU stond bij het onderzoek eind oktober 2024 44% positief, 38% neutraal en 17% negatief. De cijfers in Zweden en Nederland waren duidelijk positiever: Nederland: 56% positief, 32% neutraal en 12% negatief.

Zweden: 55% positief, 31% neutraal en 14% negatief

Nederland en Zweden stonden hierbij in de top 7 van landen die positief waren over de EU.

Links-rechts

Vanaf het jaar 2016 is ook bekend hoe de verhouding links-rechts was onder de Nederlandse steekproef van de Eurobarometer. In al die jaren was de groep linkse kiezers bijna 2 keer zo groot als de rechtse kiezers in het Nederlandse deel van het Eurobarometer onderzoek.

Bij de Tweede Kamerverkiezingen 2017 behaalden de rechtse partijen meer zetels dan de linkse partijen. Maar in de Eurobarometer 2016 was de groep linkse kiezers twee keer zo groot dan de groep rechtse kiezers. Dat is een sterke aanwijzing dat de geconstateerde problematiek rondom de kwaliteit van de steekproef in Nederland in 2025 ook al in 2016 was!

Ook in Zweden was de verkiezingsuitslag in 2018 van linkse en rechtse partijen min of meer 50-50, maar bij de Eurobarometer was er ook in Zweden een fors groter aandeel linkse kiezers dan rechtse kiezers.

We beschikken niet over de cijfers van andere landen, maar als we naar de Franse verkiezingen kijken en ander onderzoek dan zien we bij het onderzoek van Sciences Po/Cevipof (oktober 2024) dat 36% van de kiezers zich rechts (incl. extreem rechts) plaatsen en 26% links (incl. extreem links). Dit in tegenstelling tot de Eurobarometer, waarin meer ondervraagde Fransen zeggen links georiënteerd te zijn (25%) dan rechts (20%). Ook bij diverse andere landen hebben we de indruk dat meer mensen zich links van het midden plaatsen bij de Eurobarometer dan de landelijke verhoudingen zijn.

Deel 3. Reactie Verian Brussel

De bovenstaande bevindingen zijn voorgelegd aan het onderzoeksbureau dat in opdracht van de EU al jarenlang het onderzoek in al de landen uitvoert/coördineert.

De reactie concentreerde zich vooral op het feit dat het onderzoek in de tijd vergelijkbaar moest blijven en dat verder het overleg over het onderzoek plaats vindt met de opdrachtgever.

Uit de reactie was niet op te maken in hoeverre men bereid was de onderzoeksopzet/-aanpak aan te passen of op een andere manier te communiceren dat de landelijke resultaten, in ieder geval van Nederland en Zweden, sterk afwijken van de werkelijkheid. Terwijl het er niet alleen op lijkt dat deze problemen alleen de resultaten van Nederland en Zweden sterk beïnvloeden, maar ook veel andere landen, hoewel vermoedelijk in mindere mate.

Conclusie

De informatie die de EU verspreidt op basis van het eigen onderzoek 'de Eurobarometer' geeft niet altijd een getrouw beeld van een landelijke perceptie van de EU. Dit is terug te voeren op een sterke selectiebias, veroorzaakt door de onderzoeksopzet.

Dit speelt in bepaalde landen meer dan in andere.

Het is onthutsend dat de grote verschillen in Nederland op kenmerken als opleiding en de links-rechts schaal, die ook al terug te vinden zijn in de Eurobarometer 2016, sindsdien noch door de onderzoekers, noch door de opdrachtgever(s) zijn onderkend. En dat dus jarenlang een verkeerd beeld is gegeven van de opvattingen van de bevolking in een aantal landen over hun houding t.o.v. de EU.

